

## PRÒLEG

Aquest és un llibre fet d'idees, d'imatges i fragments de vida que encara no han trobat la manera de formar part d'una de les meves novel·les. Els he posat junts aquí, com si fos una narració contínua. De vegades em sorprèn de no haver pogut introduir en la meva ficció tots els pensaments que he trobat dignes d'explorar: moments estranys de la vida, petites escenes quotidianes que he volgut compartir amb els altres i les paraules que em surten amb força i alegria quan es presenta una ocasió prodigiosa. Hi ha fragments autobiogràfics; n'hi ha que els he escrit molt de pressa; d'altres els he deixat de banda quan la meva atenció era en un altre lloc. Hi torno de la mateixa manera que torno a les velles fotografies, i –tot i que rarament rellegeixo els meus llibres– m'agrada rellegir aquests assajos. El que més m'agrada és quan van més enllà de l'ocasió que els va suscitar, quan no es limiten a complir el que demanaven les revistes i els diaris que me'ls van encarregar sinó que diuen més dels meus interessos i dels meus entusiasmes del que jo tenia previst dir en aquell moment. Per descriure aquestes epifanies, aquests moments curiosos en què la veritat queda, no se sap ben bé com, il·luminada, Virginia Woolf una vegada va utilitzar el terme «moments de ser».

Entre el 1996 i el 1999 vaig escriure unes notes setmanals per a *Öküz* ('Bou'), una revista dedicada a la política i a l'humor, que il·lustrava com em semblava més oportú. Eren uns articles lírics que escrivia d'una tirada, i m'ho vaig passar molt bé parlant de la meua filla i dels seus amics, contemplant els objectes i el món amb uns ulls nous i veient el món amb paraules. Amb el temps la feina literària per a mi ha arribat a ser no tant narrar el món com «veure el món amb paraules». Des del moment que un escriptor fa servir les paraules com es fan servir els colors en pintura, pot començar a veure com n'és de meravellós i sorprenent el món, i trenca els ossos del llenguatge per trobar la seva pròpia veu. Per

fer-ho, necessita paper, una ploma i l'optimisme d'un nen que ho veu tot per primera vegada.

He reunit aquestes peces per formar un llibre totalment nou amb un centre autobiogràfic. He descartat molts fragments i n'he escurçat d'altres, agafant només passatges dels meus centenars d'articles i dietaris i canviant de lloc uns quants textos que sembla que s'ajusten a l'arc d'aquesta història. Per exemple, les tres conferències que es van publicar en un volum separat en turc i en moltes altres llengües sota el títol *La maleta del meu pare* (que contenia el discurs d'acceptació del premi Nobel, del mateix títol, a més a més d'«A Kars i a Frankfurt», la conferència que vaig fer per commemorar el Premi Alemany de la Pau i «L'autor implícit», pronunciada a la Conferència de Puterbaugh) apareixen aquí en seccions diferents per reflectir la mateixa història autobiogràfica.

Aquesta edició d'*Altres colors* està construïda a partir del mateix esquelet que el llibre del mateix títol publicat a Istanbul l'any 1999, però mentre que aquell va prendre la forma d'una col·lecció, aquest està format com una seqüència de fragments autobiogràfics, de moments i de pensaments. Per a mi parlar d'Istanbul o ocupar-me dels meus llibres, autors i quadres preferits sempre ha sigut una excusa per parlar de la vida. Els meus textos novaiorquesos són del 1986, quan vaig visitar la ciutat per primera vegada, i els vaig escriure per consignar les primeres impressions d'un estranger, tenint els lectors turcs al cap. «Mirar per la finestra», el conte del final del llibre, és un escrit tan autobiogràfic que el protagonista es podria haver dit perfectament Orhan. Però el germà gran de la història, que com tots els germans grans en les meves històries és malvat i tirànic, no té cap relació amb el meu germà gran, Şevket Pamuk, l'eminent historiador de l'economia. Quan preparava aquest llibre, em vaig adonar amb consternació que jo estava especialment interessat i predisposat pels desastres naturals (el terratrèmol) i pels desastres socials (polítics), i per això vaig excloure del llibre uns quants dels meus textos polítics més foscos. Sempre he cregut que tenia un grafòman àvid i implacable a dins –un ésser que no en té mai prou d'escriure, que sempre està posant la seva vida en paraules– i que per fer-lo feliç havia de continuar escrivint. Però quan treballava en aquest

llibre, vaig descobrir que un grafòman seria molt més feliç, i patiria molt menys, amb el seu mal d'escriure, si treballava amb un editor que donés als seus escrits un centre, una estructura i un sentit. M'agradaria que el lector sensible parés tanta atenció a la meva feina d'edició creativa com a l'esforç que he posat en l'escriptura mateixa.

Sóc un gran admirador, i en aquest títol no sóc de cap manera l'únic, del gran filòsof i escriptor alemany Walter Benjamin. Però per empipar una amiga massa impressionada per ell (és professora universitària, naturalment), de vegades li pregunto: «Vols dir que n'hi ha per tant amb aquest escriptor? Només va acabar uns quants llibres, pocs, i si és famós no és pas per les obres que va acabar sinó per les que no va aconseguir completar». La meva amiga em replica que l'obra de Benjamin és, com la vida mateixa, il·limitada i per tant fragmentària, i és per això que molts crítics literaris proven de trobar el sentit a les diferents peces, igual com fan amb la vida. I cada vegada que em respon això jo somric i li dic: «Un dia jo també escriuré un llibre fet només de fragments». El llibre és aquest, posat dins d'una estructura que suggereix un centre que he provat d'amagar: espero que els lectors s'ho passin bé imaginant-se el centre que està per crear.